

SFS 1985: 1057

Utkom från trycket
den 30 december 1985

Lag om ansvarighet för lokala kabelsändningar;

utfärdad den 17 december 1985.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller ljudradio- och televisionsprogram (radioprogram) som sänds med stöd av lagen (1985: 677) om lokala kabelsändningar.

I 2–10 §§ föreskrivs om yttrandefriheten i program i sådana egensändningar som avses i lagen om lokala kabelsändningar.

I 11–23 §§ finns bestämmelser om inskränkningar i vissa fall i rätten att sända enligt lagen om lokala kabelsändningar. I den lagen finns bestämmelser om sådana inskränkningar också i andra fall.

Yttrandefriheten i egensändningar

2 § Föreskrifterna i 2 §, 5 § andra stycket, 7 § första, tredje och fjärde styckena samt 8–9 a §§ radioansvarighetslagen (1966: 756) är tillämpliga på radioprogram som anges i 1 § andra stycket. Därvid skall vad som sägs om radioprogram, programföretag och radioansvarighetslagen i stället avse program som anges i 1 § andra stycket, den som bedriver egensändningar respektive denna lag.

Första stycket gäller inte program eller delar av program som består i en direktsändning av en dagshändelse eller av en sådan gudstjänst eller offentlig tillställning som anordnas av någon annan än den som bedriver egensändningen. Inte heller gäller 5, 6 och 8 §§ denna lag sådana program eller delar av program.

I frågor som inte behandlas i de angivna föreskrifterna i radioansvarighetslagen eller i denna lag gäller vad som föreskrivs i andra författningar.

3 § Den som avser att bedriva egensändningar skall för programverksamheten utse en programutgivare med uppgift att förebygga yttrandefrihetsbrott. Ett lokalt kabelsändarföretag får utse en programutgivare för varje kanal. Mot programutgivarens vilja får ingenting sändas i den verksamhet för vilken han är utsedd.

En programutgivare skall vara myndig och ha hemvist i Sverige. Han får inte vara i konkurstillstånd. Den som skall bedriva egensändningar skall anmäla vem som är programutgivare till kabelnämnden.

Om den som är utsedd till programutgivare inte längre är behörig eller om hans uppdrag upphör, skall den som bedriver egensändningarna omedelbart utse en ny programutgivare.

4 § Den som skall bedriva egensändningar får utse en eller flera personer att vara ställföreträdare för en programutgivare. Ställs sändningstid till förfogande för annan enligt 15 § första stycket lagen (1985:677) om lokala kabelsändningar, får kabelsändarföretaget utse en särskild programutgivare för de program som sänds under denna tid.

Föreskrifterna i 3 § andra stycket gäller också i fråga om ställföreträdare och särskilda programutgivare. När en ställföreträdare eller särskild programutgivare tjänstgör som programutgivare gäller vad som föreskrivs i 3 § första stycket tredje meningen honom i stället för den enligt 3 § utsedde programutgivaren.

5 § Varje egensändning av ett radioprogram skall avslutas med uppgift om vem som bedriver sändningen. Om en ställföreträdare eller en särskild programutgivare tjänstgör som programutgivare, skall uppgift också lämnas om detta.

6 § Den som är anmäld som programutgivare är ansvarig för yttrandefrihetsbrott i program som sänds i den verksamhet för vilken han är utsedd. Har en ställföreträdare eller särskild programutgivare tjänstgjort som programutgivare och har uppgift om detta lämnats i sändningen, är dock han ansvarig för programmet.

Ansvarar ingen enligt första stycket, är den som bedriver sändningarna ansvarig för yttrandefrihetsbrott i programmen. Denne svarar också i stället för programutgivare, ställföreträdare eller särskild programutgivare, om den utsedde inte hade anmälts till kabelnämnden eller saknade behörighet eller om hans uppdrag hade upphört.

Ansvar för yttrandefrihetsbrott i radioprogram eller för medverkan till ett sådant brott får inte ådömas någon annan än den som är ansvarig enligt första eller andra stycket.

7 § För skada på grund av yttrandefrihetsbrott i ett radioprogram svarar den som enligt 6 § är ansvarig för brottet. Om ett yttrandefrihetsbrott har begåtts i ett sådant program eller en sådan del av ett program som avses i 2 § andra stycket, åligger skadeståndsskyldigheten gärningsmannen eller, om flera har medverkat till brottet, gärningsmannen och övriga medverkande i förening.

Den som har bedrivit egensändningen är skyldig att ersätta skadan tillsammans med den som är ansvarig för brottet.

Skadeståndsskyldighet får inte åläggas någon annan än den som är ansvarig för skadan enligt första eller andra stycket.

8 § Den som enligt 6 § är ansvarig för innehållet i ett radioprogram skall anses ha haft kännedom om innehållet och ha medgett att programmet sändes.

9 § Den som bedriver egensändningarna skall se till att varje program som sänds spelas in och att inspelningen bevaras minst sex månader från sändningen. Rätt att kostnadsfritt ta del av en sådan inspelning och få en utskrift av vad som har yttrats i programmet har

1. justitiekanslern,
2. en enskild som anser att ett yttrandefrihetsbrott mot honom har begåtts i programmet eller att han har lidit skada på grund av ett yttrandefrihetsbrott i programmet, om det inte är uppenbart att han inte berörs av programmet på ett sådant sätt att han kan vara målsägande.

10 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt 9 § döms till böter eller fängelse i högst ett år.

Justitiekanslern är åklagare i mål om ansvar för brott som avses i första stycket.

Inskränkningar i rätten att sända

11 § Fortsatt vidare-sändning av en programkanal från satellit får förbjudas om

1. det i kanalen vid upprepade tillfällen har förekommit program som har innehållit rörliga bilder med skildringar av sexuellt våld eller tvång eller med närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor eller djur, samt sändningarna inte har varit försvarliga med hänsyn till syftet och sammanhanget samt omständigheterna i övrigt,
2. kanalen har varit ensidigt inriktad på sändningar av pornografiska bilder eller våldsskildringar i bild, eller
3. det i kanalen vid upprepade tillfällen har förekommit program varigenom någon har uttryckt hot mot eller missaktning för en folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung eller trosbekännelse.

12 § Ett tillstånd till egensändningar får återkallas

1. under de förutsättningar som anges i 11 § 1,
2. om det i kanalen vid upprepade tillfällen annars har förekommit sändningar av pornografiska bilder eller om sändningarna har varit ensidigt inriktade på våldsskildringar i bild eller
3. under de förutsättningar som anges i 11 § 3.

På samma grunder som anges i första stycket får förordnas att den som bedriver egensändningar i en upplåten kanal skall upphöra med sändningarna.

13 § Ett förbud enligt 11 § eller ett förordnande enligt 12 § får meddelas endast om det med hänsyn till gärningarnas art och programkanalens karaktär och inriktning är godtagbart från yttrande- och informationsfrihetssynpunkt. I övrigt skall frågor som avses i 11 och 12 §§ bedömas efter samma grunder som gäller för bedömning av missbruk av tryckfriheten enligt 1 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen.

14 § Talan om åtgärd enligt 11 eller 12 § förs av justitiekanslern.

15 § En framställning om förbud mot fortsatt vidareändning av en programkanal från satellit upptas av Stockholms tingsrätt.

En framställning om återkallelse av tillstånd till egensändningar eller om förordnande att den som har fått en kanal upplåten till sig skall upphöra med sina sändningar skall upptas av den tingsrätt som är behörig att uppta tryckfrihetsmål från den kommun som sändningsrätten avser.

16 § En framställning om förbud mot vidareändning av en programkanal från en satellit skall delges dem som har tillstånd till satellitsändningar.

En framställning om återkallelse av tillstånd till egensändningar eller om förordnande att den som har fått en kanal upplåten till sig skall upphöra med sina sändningar skall delges den vars rätt att sända det är fråga om.

Den som delges framställningen skall uppmanas att inkomma med en förklaring över den inom viss tid, högst fjorton dagar från delgivningen. Avser framställningen förbud mot vidareändning av en programkanal från en satellit skall upplysning också lämnas om innehållet i 21 § tredje stycket.

17 § Rätten skall vid förberedande behandling i den utsträckning det behövs bereda målet så att det kan avgöras vid en huvudförhandling som slutförs i ett enda sammanhang. Rätten får efter omständigheterna bestämma i vilken mån den förberedande behandlingen skall vara muntlig eller skriftlig.

18 § När målet är förberett skall rätten sätta ut en tid för huvudförhandlingen. Denna skall hållas inom fjorton dagar från det att den förberedande behandlingen har avslutats, om inte särskilda skäl talar för ett längre uppskov.

19 § Frågan om justitiekanslerns framställning bör bifallas skall prövas av en jury med nio medlemmar.

Om minst sex jurymän är ense om att framställningen bör bifallas, skall också rätten pröva frågan. I annat fall skall justitiekanslerns framställning ogillas.

I sist nämnda fall får talan inte föras mot domen i den delen.

20 § När ett förbud enligt 11 § eller ett förordnande enligt 12 § andra stycket meddelas, skall rätten bestämma en tid om högst ett år under vilken förbudet eller förordnandet skall gälla.

När ett tillstånd återkallas enligt 12 § första stycket, skall rätten bestämma en tid om högst ett år inom vilken nytt tillstånd inte får ges.

21 § De som är jurymän för tryckfrihetsmål är behöriga att medverka i juryn.

Bestämmelserna i 12 kap. 10–12 §§ och 14 kap. 1–3 §§ tryckfrihetsförordningen och i 4–9 och 11 §§ lagen (1949:164) med vissa bestämmelser om rättegången i tryckfrihetsmål skall tillämpas också i mål om åtgärd enligt 11 eller 12 §. Vad som där sägs om frågan, om brott föreligger, skall därvid i stället avse frågan, om justitiekanslerns framställning bör bifallas.

Kallelser och andra meddelanden i mål om förbud enligt 11 § behöver inte tillställas andra tillståndshavare än dem som har avgett förklaring eller som på annat sätt särskilt har begärt detta. Underrättelse om utgången i målet skall dock lämnas alla tillståndshavare.

22 § Bifalls justitiekanslerns framställning, skall motparten åläggas att ersätta kostnader som enligt rättens beslut har utgått av allmänna medel endast om det finns särskilda skäl till det. Om justitiekanslerns framställning ogillas har motparten rätt till ersättning av allmänna medel för kostnader som varit skäligen påkallade för att ta till vara hans rätt.

23 § Tingsrätten får förordna att en dom, varigenom justitiekanslerns framställning bifalls, skall lända till efterrättelse utan hinder av att den överklagas.

Ett förbud enligt 11 § gäller även mot den som har fått tillstånd till satellitsändningar efter det att framställningen om förbud gjordes.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

På regeringens vägnar

SVANTE LUNDKVIST

STEN WICKBOM
(Justitiedepartementet)

